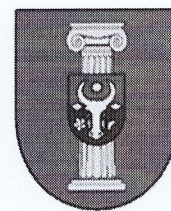

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 90/23**

mun. Chișinău

01.04.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Zinaida GUȚU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Topciu Fiodor Fiodor, născut la [REDACTED], IDNP: [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], primar al satului Tomai, raionul Ceadăr-Lunga în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 10.04.2019, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. Col-128/19 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Topciu Fiodor, primar în localitatea Tomai, raionul Ceadăr-Lunga.

La 17.04.2019, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cu nr. 20190206089, inspectorului de integritate [REDACTED].

Prin urmare, la data de 18.01.2021, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, în temeiul art. 30 alin (2), lit. a) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma eliberării dlui [REDACTED] din funcția de inspector de integritate, dosarul de control privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese a fost redistribuit, fiindu-i atribuit nr. 20210222002.

Potrivit sesizării, dl Topciu Fiodor, primar în localitatea s. Tomai, raionul Ceadăr-Lunga, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării mandatului de primar în localitatea Tomai, și a emiterii actelor administrative care vizează persoana apropiată, fratele acestuia dl [REDACTED].

La 26.04.2019, conform procesului-verbal de inițiere a controlului, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dl Topciu Fiodor, primar în localitatea Tomai, raionul Ceadăr-Lunga, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-06/813 din 26.04.2019, recepționată la 03.05.2019, dl Topciu Fiodor a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor

de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 08.02.2021 cu nr. de intrare 920, s-a constatat că dl Topciu Fiodor deține mandatul de primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga începând cu anul 2011 până la etapa actuală, anexe la răspuns (Hotărârea judecătoreii Ceadâr-Lunga din 22.06.2011, dosar nr.2-36/11 și Hotărârea judecătoreii Ceadâr-Lunga din 18.06.2015, dosar nr.3-31/2015 și Hotărârea judecătoreii Ceadâr-Lunga din 26.10.2019, dosar nr.3-163/2019).

Întru stabilirea relației de rudenie dintre dl. Topciu Fiodor și [REDACTED] a fost solicitat prin scrisoarea nr. 04-23/191 din 21.01.2021, informații cu privire la stabilirea gradului de rudenie de la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Conform răspunsului IP „Agenția Servicii Publice”, nr. de intrare în cadrul Autorității 814 din 03.02.2021 și anexelor la acesta, s-a stabilit potrivit actelor de stare civilă că dl [REDACTED] este fratele dlui Topciu Fiodor.

Urmare solicitărilor de informații și documente necesare desfășurării controlului de la primăria satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga, prin scrisorile nr.04-06/1108 din 13.06.2019 și nr.04-23/390 din 02.02.2021 și potrivit răspunsurilor și materialelor anexate ale primăriei satului Tomai recepționate și înregistrate în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu numerele de intrare 1982 din 24.06.2019 și respectiv nr. de intrare 1055 din 12.02.2021, s-a constatat că dl Topciu Fiodor, exercitând mandatul de primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga a semnat cereri, a emis acte administrative și a încheiat acte juridice, după cum urmează:

- Dispoziția nr. 16-„L” din 27.04.2015, privind angajarea dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Dispoziția nr. 62-„L” din 07.11.2016, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2016, cu acordarea ajutorului material, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Dispoziția nr. 2-„L” din 23.01.2017, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2017, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Dispoziția nr. 53-„L” din 02.08.2018, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2018, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Dispoziția nr. 64-„L” din 06.09.2018, privind suspendarea concediului pentru perioada anului 2018, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Dispoziția nr. 26-„L” din 04.01.2019, privind stabilirea gradului și coeficientului unic de salarizare, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Contractul individual de muncă nr. 11 din 27.04.2015 privind angajarea dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Extrasul din procesul-verbal privind stabilirea vechimii în muncă a dlui [REDACTED];
- Cererea din 19.07.2018, privind suspendarea concediului acordat pentru anul 2018;
- Cererea din 04.12.2016, privind acordarea concediului pentru anul 2016;

- Cererea din 06.09.2018, privind acordarea concediului pentru anul 2018;
- Cererea din 27.04.2015, privind angajarea în calitate de șofer al mașinii de pompieri a dlui [REDACTAT];

Subsecvent, în vederea respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-23/188 din 21.01.2021 (recepționată la 27.01.2021), dl Topciu Fiodor a fost invitată la sediul ANI, pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

Exercitându-și dreptul prevăzut de art.37 alin. (3) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dl Topciu Fiodor și-a prezentat punctul de vedere la data de 12.02.2021, la sediul ANI, comunicând următoarele: „La data de 17.06.2016, au fost adoptate prin sincronizare Legea nr. 132 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133 cu privire la declararea averii și intereselor personale, prin urmare în accepțiunea acestor legi, conflictul de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii... Prin urmare, reține că din perspectiva jurisprudenței CEDO, legea trebuie să fie accesibilă persoanei și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale (a se vedea hotărârea Amann vs Elveția). În sensul Convenției, o normă trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, prin publicare, să fie enunțată cu claritate, astfel în cât orice persoană să poată în mod rezonabil, să-și conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor. În lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură precum și mijloace de verificare a îndeplinirii condițiilor. Astfel, în lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției. Termenul de „interese”, reprezintă în sine preocuparea individuală de a obține un succes, un avantaj de orice natură pentru satisfacerea anumitor nevoi personale, prin urmare, prin „interesul public” reprezintă acel interes care implică garantarea și respectarea de către autoritățile statului a ordinii de drept și a democrației constituționale, a drepturilor și a îndatoririlor fundamentale ale cetățeanului și satisfacerea nevoilor comunitare. Astfel, „interesele materiale” reprezintă acele venituri suplimentare, câștigarea unei licitației, arendă. Prin urmare, menționează că potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 158 din 07.04.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcția publică (funcția de șofer) nu este o funcție publică. Susține că, prin emiterea dispozițiilor în favoarea persoanei apropiate, nu a adus careva prejudicii statului, primăriei sau bugetului local. Suplimentar, aduce la cunoștință că în perioada anilor 2020-2021, nu a emis, semnat careva dispoziții/contracte în favoarea dlui [REDACTAT], iar la data de 04.02.2021, raporturile de muncă între Primăria Tomai și dl [REDACTAT] au fost încetate. În concluzia celor enunțate, reține că nu a anunțat Autoritatea Națională de Integritate referitor la conflictul de interese în care s-a aflat, dat fiind că nu a cunoscut prevederile legale în speță.”

În cele din urmă inspectorul de integritate remarcă, că dl Topciu Fiodor, exercitând mandatul de primar al satului Tomai, raionul Ceadăr-Lunga, în perioada de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, a semnat în privința persoanelor apropiate acte administrative, acte juridice și a luat unele decizii, a examinat cereri care vizau persoane ce îi sânt apropiate.

În acest sens au fost a încheiate/semnate următoarele acte juridice, dispoziții:

- Dispoziția nr. 16-„L” din 27.04.2015, privind angajarea dlui [REDACTAT] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Contractul individual de muncă nr. 11 din 27.04.2015 privind angajarea dlui [REDACTAT] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- Cererea din 27.04.2015, privind angajarea în calitate de șofer al mașinii de pompieri, soluționată de către primarul satului Tomai, dl Topciu Fiodor;;

De menționat că în perioada de referință, dl Topciu Fiodor, aflându-se în exercițiul mandatului de primar al satului Tomai, deținea calitatea de subiect al declarării, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese (în vigoare până la 01.08.2016) – în continuare Legea nr. 16/2008.

În cele din urmă, dat fiind faptul că încheierea contractului individual de muncă și semnarea dispoziției de angajare, sus menționate a avut loc în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008, inspectorul de integritate consideră că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale a acestei legi.

Conform art. 5, alin. (1) al Legii nr. 16/2008, dl Topciu Fiodor, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu avea obligația de a lua decizii conducând-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținând cont de interesul public și renunțând la interesele personale.

Potrivit art. 5, alin. (2) al aceleiași legi, dl Topciu Fiodor avea obligația de a renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau să se abțină de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale.

La fel, potrivit art. 9, alin. (1) și art. 11 ale Legii nr. 16/2008, dl Topciu Fiodor urma să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, fiind responsabil pentru identificarea intereselor sale personale, care ar putea intra sau sunt în conflict cu îndatoririle sale oficiale, precum și pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

Iar la art. 9 alin. (2), era expres prevăzut că conducătorii organizațiilor publice vor anunța Comisia Națională de Integritate despre conflictele de interese în care se afla.

Aflat în situație de conflict de interese, dl Topciu Fiodor era obligat să le trateze prin acceptarea responsabilităților pentru identificarea intereselor personale, reieșind din relația sa cu dl [REDACTAT], care erau în conflict cu îndatoririle sale în calitate de primar, precum și prin acceptarea responsabilităților de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla.

În acest sens, conduita legală a dlui Topciu Fiodor, era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data constatării, în scris Comisia Națională de Integritate, precum că este afectat de conflictul de interese în exercitarea atribuțiilor legale de primar.

Prin urmare, inspectorul reiterează în perioada 27.05.2015-până la data de 01.08.2016, normele prevăzute de art. 9 și art. 11 din Legii nr. 16/2008, îl obligau pe dl Topciu Fiodor să manifeste conduita consemnată în aliniatele anterioare întru respectarea regimului juridic al conflictelor de interese conform legii.

La caz, din punctul de vedere și materialele prezentate de subiectul controlului, nu a fost identificate probe pertinente și legale, în vederea demonstrării de către dl Topciu Fiodor, a informării

Comisiei Naționale de Integritate despre conflictul de interese în care s-a aflat, manifestat prin semnarea: dispoziției nr. 16-„L” din 27.04.2015, privind angajarea dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; contractului individual de muncă nr. 11 din 27.04.2015 privind angajarea dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai și avizarea cererii din 27.04.2015, privind angajarea în calitate de șofer al mașinii de pompieri.

Prin urmare, inspectorul de integritate reiterează, că dl Topciu Fiodor primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga nu a tratat și nu a soluționat conflictul de interese apărut la încheierea/semnarea actelor administrative și juridice nominalizate, prin ce a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese reglementat de prevederile Legii 16/2008 cu privire la conflictual de interese, în vigoare la data semnării acestora.

În continuare, după intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin care a fost abrogată Legea 16/2008, dl Topciu Fiodor, deținând în continuare funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (primar al s. Tomai, raionul Cedâr-Lunga), deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în temeiul art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Astfel, următoarele dispoziții, cereri avizate de către dl Topciu Fiodor, în favoarea persoanei apropiate, fratele dl [REDACTED], urmează a fi tratate sub egida art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, care stabilește că *conflict de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale; persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3), (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Topciu Fiodor, aflându-se în exercițiul mandatului de primar al satului Tomai, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Potrivit răspunsului persoanei responsabile de evidența a Registrului declarațiilor privind conflictele de interese, depuse de către subiecții vizați în art.12 alin.(7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, din cadrul Autoritatea Națională de Integritate, se confirmă lipsa înscrisurilor în Registru în privința dlui Topciu Fiodor, primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga.

În conformitate cu art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dl Topciu Fiodor, îi era interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

În concluzia normelor de drept enunțate, se reține că dl Topciu Fiodor, primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga, de fiecare dată când era chemat sau urma să semneze careva dispoziții, acte juridice sau cereri în favoarea persoanei apropiate, urma în mod exhaustiv să declare de fiecare dată conflictul de interese în care era implicat, și totodată, dânsul urma să aștepte reacția Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz, fără a se implica în procesul de luare a deciziilor și de încheiere a actelor juridice sau a dispozițiilor.

De asemenea, inspectorul de integritate, reține că noțiunea de „interese personal” definită de Legea nr. 133/2016, nu poate fi tratată individual la discreția subiectului declarării, ori acesta are un sens echivoc și general aplicabil, prin urmare argumentele invocate în punctul de vedere expus, nu sunt plauzibile.

Or, un înțeles similar al noțiunii definite de art. 2 din Legea nr. 133/2016, este tranșat și în articolul 13 din Anexa la Recomandarea R(2000)10 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind codurile de conduită pentru funcționarii publici (adoptată la 11 mai 2000), potrivit căruia: „Conflictul de interese se naște în situația în care un funcționar public are un interes personal de natură să influențeze sau să pară a influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor sale oficiale. Interesul personal al funcționarului public cuprinde orice avantaj pentru el însuși sau ea însăși sau în favoarea familiei sale, a părinților, prietenilor sau persoanelor apropiate, sau a persoanelor sau organizațiilor cu care el sau ea au avut relații de afaceri sau politice. Astfel, Curtea subliniază că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental consfințit în Constituție, și nu în abstracto. Aceleași principii sunt aplicate și de Curtea Europeană atunci când examinează pretensele alegații despre încălcarea unui drept garantat de Convenția Europeană.

Prin urmare, argumentele subiectului de declarării dl Topciu Fiodor, că prin semnarea actelor juridice și a dispozițiilor în favoarea persoanei apropiate, fratele dl [REDACTED] nu a urmărit nici un interes personal, urmează a fi catalogate ca fiind declarative și interpretate în favoarea sa, cu tratarea eronată a clauzelor legale.

Or, normele enunțate prescriu, astfel, clar și imperativ, că dl Topciu Fiodor, fiind subiect al declarării avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, acțiuni ce nu au avut loc, or, din materialele dosarului de control rezultă că, dl Topciu Fiodor în perioada exercitării mandatului de Primar al satului Tomai, a emis dispoziții, și anume dispoziția nr. 62-„L” din 07.11.2016, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2016, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 2-„L” din 23.01.2017, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2017, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 53-„L” din 02.08.2018, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2018, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 64-„L” din 06.09.2018, privind suspendarea concediului pentru perioada anului 2018, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 26-„L” din 04.01.2019, privind stabilirea gradului și coeficientului unic de salarizare dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai.

Prin urmare, argumentele subiectului declarării precum că în calitate de primar al satului Tomai, raionul Ceadâr-Lunga, prin emiterea dispozițiilor în favoarea persoanei apropiate, și anume prin angajarea fratelui dl [REDACTED], în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai, nu a adus careva prejudicii statului, primăriei sau bugetului local, nu constituie o argumentare legală a acțiunilor sale, urmând a fi apreciate critic.

Astfel, argumentele subiectului declarării dlui Topciu Fiodor, precum că acțiunile sale nu înglobează elementele un conflictul de interese real, sunt deduse în urma tălmăcirii selective a legislației în vigoare, or, se constată cu certitudine că, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu înlătură vinovăția, prin urmare acest principiu nu reprezintă prezumția cunoașterii legii în orice circumstanțe, ci doar faptul că legea are forță obligatorie față de toți, chiar și față de cei care o ignoră sau față de cei care nu au depus suficiente diligențe pentru a cunoaște corect conținutul sau înțelesul actului normativ.

Subsecvent, referindu-ne la îndeplinirea anumitor acte juridice de către o persoană care este reprezentantul autorității publice locale, și care a fost investită cu un mandat public conferit prin alegeri locale, obiectul juridic protejat de legislația în vigoare, reprezintă relațiile sociale privind „moralizarea” vieții publice prin crearea unei distincții clare între exercitarea puterii publice în raport cu interesele personale.

Astfel, rolul reglementării conflictului de interes este de a preveni situațiile în care demnitarii sau funcționarii publici ar fi înclinați în mod natural să slujească, în primul rând, interesul personal, din cauza unei împrejurări care le-ar aduce acestora, rudelor acestora, prietenilor sau asociaților lor un avantaj.

Prin derogare de la cele enunțate, inspectorul reține că argumentul subiectului declarării, precum că angajarea fratelui său în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai, nu vine să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, urmează a fi tratat sub aspectul prezenței părtinirii reale manifestate de către primarul satului Tomai în raport cu de persoana apropiată, precum și suspiciunea

referitoare la respectarea principiului obiectivității manifestat la angajarea acestuia, în asemenea circumstanțe.

Ipotetic analizând speța, inspectorul de integritate pune la îndoială, faptul că în localitate Tomai, raionul Ceadâr-Lunga, nu mai sunt persoane cu competențe speciale în vederea conducerii unității de transport, cu excepția fratelui primarului, or, prin angajarea acestuia, este pusă la îndoială corectitudinea exercitării mandatului de primar, care vine în primul rând să servească interesului comunității și nicidecum să-și promoveze interesele personale prin numirea rudelor în funcțiile disponibile.

Or, legiuitorul prin implementarea prevederilor art. 12 din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, nu vine să obstrucționeze activitatea autorităților locale în detrimentul interesului general al comunității, ci doar asigură disciplinare, precum și eventuala sancționare a acțiunilor/inacțiunilor de nedeclarare și nesoluționare a conflictelor de interese reale admise de către agentul public, căruia îi este încredințată puterii electivului la nivel local.

Totodată, inspectorul de integritate reține că, încetarea raporturilor de muncă cu dl [REDACTED], potrivit dispoziției nr. „13”-L din 04.02.2021, nu poate fi calificată drept o soluționare în ansamblu a conflictelor de interese, or, acțiunile subiectului declarării care au condus la constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, au caracter consumat, prin prisma art. 12 alin. (10) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Prin urmare, conform prevederilor art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/200 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la

luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritatea concluzionează că dl Topciu Fiodor deținând mandatul de primar al satului Tomai raionul Ceadâr-Lunga, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative care vizează persoane ce îi sunt apropiate, după cum urmează: dispoziția nr. 62-„L” din 07.11.2016, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2016, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 2-„L” din 23.01.2017, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2017, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 53-„L” din 02.08.2018, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2018, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 64-„L” din 06.09.2018, privind suspendarea concediului pentru perioada anului 2018, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai; dispoziția nr. 26-„L” din 04.01.2019, privind stabilirea gradului și coeficientului unic de salarizare dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai, prin care a admis consumarea conflictelor.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (7) - (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Topciu Fiodor, deținând mandatul de primar al satului Tomai raionul Ceadâr-Lunga, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, a Autorității Naționale de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care s-a aflat, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictelor de interese reale în care s-a aflat, manifestate prin emiterea dispozițiilor, care vizează persoana apropiată [REDACTED], după cum urmează:

- dispoziția nr. 62-„L” din 07.11.2016, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2016, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;

- dispoziția nr. 2-„L” din 23.01.2017, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2017, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer în cadrul Primăriei satului Tomai;
- dispoziția nr. 53-„L” din 02.08.2018, privind acordarea concediului pentru perioada anului 2018, cu acordarea ajutorului material dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- dispoziția nr. 64-„L” din 06.09.2018, privind suspendarea concediului pentru perioada anului 2018, dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;
- dispoziția nr. 26-„L” din 04.01.2019, privind stabilirea gradului și coeficientului unic de salarizare dlui [REDACTED] în calitate de șofer al mașinii de pompieri, în cadrul Primăriei satului Tomai;

fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetarea a mandatului dlui Topciu Fiodor de primar al satului Tomai raionul Ceadâr-Lunga.

3. Se decade, dl Topciu Fiodor, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția (mandat) de primar pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data încetării mandatului de primar sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Topciu Fiodor în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Topciu Fiodor, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Zinaida GUȚU